

315542
Полтавська об
Оржицкий р
Денисовка
Бондаренко Ст. 3.

Добрий день Шановний товаришу

Прошу пробачення що пишу такого листа до вас, про гірке життя 1933 р. Я з 1926 був на війні 1941-45 р зараз інвалід 2 гр війни але і досі не забув того життя яке прийшлося пережити, жили ми на хуторі у 1929 р організували у селі колгосп, батько зразу записався і перевезли все в колгосп, люди які записалися тожу здавали у кого що було, коні, воли корови, і почалося нове життя, своєї хати небуло то переселяли нас з хати в хату, були буксири, які ходили із штиком по хатах і забирали у людей у кого був хліб, бо плани були великі накладали у 1932 р сіяли буряки в колгоспі і здавали у план, в осени після уборки, ми пішли з мамою туди і назбирали у торбинки хвостиків із буряків бо вже хліба майже небуло, то голова забрав унас і оштрафував, щоб некрали, сказав а прийшла весна 1933 р зовсім нічого було їсти, їли листя із липи, качани із під кукурудзи товкли, із берестка листя кашку, із акації цвіт, люди пухли, мерли на ходу, у селі був магазин, велика цегляна будівля і в ньому багато хліба, люди мерли кругом, як листя було, а хліба нікому нидали і грами, за селом було посіяно, жито, пшениця і начало наливатися, то хто туди дійшов то назад верталосся мало, усі там умирали, бо сили нибуло вернутися додому, були у селі дітясла, дітей туди брали до 8 років, недалеко було кладовище де ховали мертвих, було там 2 ями 3-4- і 3 гл. м одна була повна, хто в чім був укидали як скот, через деякий час і ту заповнили, це я бачив сам, у колгоспі була столова, давали їсти хто ходив на роботу хто дійде туди, але багато померло, бо вже у людей нибуло сили ходити урожаї були хороші, але плани були великі, і людям давали грами на трудовдень, але люди трохи ожили, так налоги накладали такі що нічим платити усього неможна уявити, як було трудно жити, бо і голі, і босі, а потім прийшла війна, але голодовка страшніша од війни, потім прийшов 1947 р тоже голодовка, у кого була яка одежа, нитки полотно їздили по селах за 20 км возиками, міняли за буряки, макуху, і знову налоги, позика, то були важкі роки життя, ідучи з поля додому на дорозі збирали качани кукурзи, буряки, то їх судили по 8-9 р за невиробленя трудовнів то і дали по 25 р і отправляли на Соловки, і ніхто неміг подумати що все

робилося проти народу, через «корманича» як до голодовки так і під час неї а також під війну пропало багато людей невинних але скільки народ терпів таку наругу над собою, скільки вистраждав але вірив у перемогу, справедливість зараз життя нормалізувалося жити стало краще, людям дають пенсію у магазинах єсть товари хоч бюрократія ще існує, яким недовподобі перестройка а можливо это і нерозуміє яка вона перестройка хоч я і був малий тоді, але запомнив яке тоді було життя, хто неперезжив його той може не повірить, що таке було і так жили люди, даже огонь заливали у печі при Сталіну його поплічників прошу вибачення за такого листа всього неможна описати з повагою до вас Бондаренко

Допобаченя

7-2-89 р

Полтавська об
Оржицкий р
315 542 Денисовка
Бондаренко Станіслав Зах.